

Ehitusplatside sihtkontrolli „Kõrgustes töötamine“ kokkuvõte 2024. a.

Ehitussektor on kõrge ohuhinnanguga valdkond. Tööinspektsiooni pidevast järelevalvest ja teavitustegevusest hoolimata toimuvad jätkuvalt ehitustel tööõnnetused, kus töötajad saavad raskelt vigastada või hukuvad. Kuigi tööõnnetuste arv ehitusettevõtetes eelmisel aastal vähenes 284 tööõnnetuseni. Võrreldes 2022 aastaga, kui toimus 366 tööõnnetust, ei saa see vähenemine olla rahuloluks. Ka see arv on liialt suur.

Kõrgustes töötamine on suurimaid ohuallikaid ehituses, mistõttu toimusid sel aastal mai ja septembri kuus sihtkontrollid, mille käigus kontrolliti kokku 144 ehitusplatsi.

Ehitusplatsidel oli kontrolliga hõlmatud kokku 1881 töötajat.

Ehitusplatside kontroll maakondade lõikes:

	Harju	Järva	Lääne	L. ja I. Viru	Põlva	Pärnu	Viljandi	Saare	Tartu	Valga	Võru	KOKKU
Kontrollitud ehitusplatside arv	51	9	16	10	3	16	3	9	16	7	4	144

Igal ehitusplatsil koostati kontrolli protokoll. Kontrolli protokollides oli kokku 533 puudust. Puuduseid ei leitud 8 ehitusplatsil (5,5% kogu kontrollitud ehitusplatsidest), 1 – 4 puudust esines 91 ehitusplatsil (63,2%) ja 5-12 puudust esines 45 ehitusplatsil (31,3%).

Ehitusplatsidel oli 18 ohtliku töö peatamist ja 63 ohtliku töövahendi kasutamise keelamist. Need olid juhud, kus töötades või töövahendi edasise kasutamisega oleks võinud töötaja elu või tervis ohtu sattuda. Olukord on halb, kui nii palju tuleb töö tegemisse sekkuda.

Sihtkontrolli käigus alustati 1 väärteomenetlus tööandja esindajale, kelle tegevuse või tegevusetuse tõttu esines oht töötaja tervisele või elule.

Esinenud puuduste kõrvaldamiseks tehtud ettekirjutuste täitmist tuli sunniraha hoiatusega nõuda 11 tööandjalt. See arv näitab eriti vastutustundetut suhtumist esinenud puuduste kõrvaldamise ja ohutusnõuete täitmise osas.

Esinenud puudustest.

44 (30,5% kontrollitud ehitusplatsidest) ehitusplatsil oli töökoha ohuala märgistamata ja piiramata. Liikumisteedel oli materjali, juhtmeid ohtlikke ebatasasusi või ohtlikke avasid 38 (26,3%) ehitusplatsil. Treppidel ja lahtistel avadel puudusid kaitsepiirded 34 (29% platsidest, kus olid ohtlikud trepid ja lahtised avad) ehitusplatsil.

Tellingud ei olnud korras ja nende kontroll tegemata 22 ehitusplatsil, see on 27% ehitusplatsidest, kus kasutati tellinguid. See näitab, et pea kolmandikul ehitusplatsidel kasutakse nõuetele mittevastavaid tellinguid. Tellingutel puudusid osaliselt või täielikult kaitsepiirded, vahepiirded või alumised jalapiirded. Tellingute tööplatvormid olid puudulikult paigaldatud. Juurdepääsuredelid nõuetekohaselt paigaldamata. Tellingute ankurdus ebapiisav või ebakindel. Toetus aluspinnale puudulik.

Redelid olid deformeerunud või neid kasutati valesti 40 ehitusplatsil. See on 40% ehitusplatsidest, kus kasutati redeleid. Väga halb näitaja – pea pooltel redeli kasutajatel oli kas redel katkine või kasutati valesti.

Kontrollitud ehitusplatsidest kasutati ehitustõstukeid 53 platsil, nendest 12 (23%) juhul ei olnud töötaja ohutus tagatud.

63 ehitusplatsil, kus üle 2 m kõrgel töötamisel puudusid ohutust tagavad piirded ja oli vaja kasutada kõrgusest kukkumise vältimiseks kukkumiskaitsevahendeid, ei kasutanud töötajad neid 21 (33%) platsil. Kukkumiskaitsevahendid on tavaliselt tööandja poolt küll välja antud, aga kontrollimise ajal neid platsil ei ole (töötajate väitel on teises autos, mida hetkel objektile ei ole) või on soojakus või objektile olevas autos. Küll aga oli 6 juhust, kus kukkumiskaitsevahendid olid töötajatele väljastamata.

81 ehitusplatsil, kus oli kõrgemalt, kui 2m on kukkumisoht, puudusid täielikult või osaliselt kaitsepiirded 27 (33%) juhul. Ehitusplatsidel on ohutuspiireteta veerand kukkumisohuga kohtadest.

Ohutusvööd või turvarakmed, ohustrossid või –kõied olid 23 ehitusplatsil kontrollimata. Nimetatud turvavarustust tuleb kasutusjuhendi kohaselt teatud perioodi tagant lasta vastaval kontrolliliga tegeleval asutusel kontrollida.

Kaitsekiivrit ei kasutatud 39 ehitusplatsil. Asi on väga halb, kui pea kolmandikul ehitusplatsidel ei taheta oma pead kaitsta. Kiivrid on küll tööandja poolt välja antud, kuid oma tervise kaitsmisele töötajad eriti rõhku ei pane. Kiivrite mittekandmise häda on sageli ka selles, et tööandja ei soeta häid, rihmadega kinnititavaid kiivreid. Väga halb raha kokkuhoiu koht.

Kaitsejalanõude mittekandmist tuvastati 28 ehitusplatsil. Mugavuse hinnaga pannakse tervis ohtu.

Silma-, hingamisteede- ja kuulmiskaitsevahendite kasutamisega oli probleeme 6 ehitusplatsil. Kaitsevahendid on küll olemas, aga lihtsalt jälle ei hoolita oma tervisest.

122 ehitusplatsist, kus oli vaja koostada tööohutuse plaan, oli plaan koostamata 14 platsil. Ehituse määruse (Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded ehituses) kohaselt tööohutuse plaani ei pea koostama, kui ehitusplatsil ei tehta §-s 5 nimetatud ohtlikke töid või kui ehitustöö maht ei nõua § 2 lõikes 1 nimetatud eelteate esitamist. Koostatud plaanidest 11 juhul oli tööohutuse plaan töötajatele tutvustamata.

Ehitusplatsil tuleb läbi viia iganädalane tööohutusala üldkontroll, mille kohta koostatakse akt. Iganädalaste kontrollide aktid puudusid 33 ehitusplatsil. Ehitusplatside tööandjapoolsete üldkontrollide kvaliteet on väga halb, kui inspektorid leiavad 144 kontrolli käigus 533 puudust.

Sihtkontrollidel oli luubi all ka esmaabikorraldus ehitusplatsidel. Tulemused olid järgmised: 7 ehitusplatsil puudus esmaabiandja, ehitusplatsile määratud kuuel esmaabiandjal oli vastav koolitus läbimata, esmaabivahendid ja silmadušš ei olnud kättesaadavad ning nende asukoht oli märgistamata 28 ehitusplatsil, ja kahel juhul puudus ehitusplatsil ruum, kus vajadusel saab anda esmaabi ja hoida kannatanut kiirabi saabumiseni.

Soovitusi ehitusettevõtjatele:

- tagada, et ehitusplatsil oleks kättesaadav ajakohastatud tööohutuse plaan (platsidel, kus see on ehituse määrusega nõutud),
- tagada, et ehitusplatsil toimuksid iganädalased tööohutusala üldkontrollid ja nende läbiviimise kohta oleksid koostatud aktid ning kontrollimisel ka julgetud puuduseid välja tuua,
- tagada, et ehitusplatsil liikumisteed oleksid takistusteta, trepid ja ohtlikud avad märgistatud ja piiretega,
- tagada, et tellingud oleksid paigaldatud ja hooldatud kasutusjuhendi kohaselt ning oleksid ka kontrollitud,
- tagada, et ehitustõstukiga kaasasolevas kasutusjuhendis toodud ohutusnõuetest ka juhendatakse ja kinni peetakse,
- tagada, et ehitusel kasutatavad redelid oleksid korras ja neid kasutatakse nõuetekohaselt,
- tagada, et kõrguses (aluspinna kõrgemal, kui 2 m) töötamisel kasutatakse kaitsepiirdeid ja nende puudumisel kasutatakse ankurdatud ohutuskõitega varustatud turvarakmeid,
- tagada, et töötajad oleksid varustatud tööks vajalike isikukaitsevahenditega,

- tagada, et töötajad kasutaksid tööks vajalikke isikukaitsevahendeid,
- tagada, et ehitusplatsil oleks esmaabikoolituse saanud esmaabiandja, esmaabivahendid ja silmadušš, nende asukoht märgistatud ning nähtaval kohal hädaabinumber ja esmaabiandja kontaktandmed.

Täidame koos kõik ühist eesmärki - et töötajad jõuaksid töölt koju elusate ja tervetena.

Kokkuvõtte koostas:

Rein Nelis

vanemtööinspektor

02.10.2024. a.